

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie [...] o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu, a ktorý prekladá Komisia

(2012/C 137/01)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej články 7 a 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾,

so zreteľom na požiadavku na vypracovanie stanoviska v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

1. ÚVOD

1.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Komisia prijala 19. decembra 2011 návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie [...] o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu ⁽³⁾. Návrh bol v ten istý deň odoslaný európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov na konzultáciu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ COM(2011) 883 v konečnom znení.

2. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov mal ešte pred prijatím návrhu možnosť poskytnúť neformálne pripomienky. Mnohé z týchto pripomienok boli v návrhu zohľadnené. V dôsledku toho boli v návrhu do veľkej miery posilnené záruky na ochranu údajov.

3. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že s ním Komisia uskutočnila formálne konzultácie a že sa do preambuly aktu, ktorý sa má prijať, uvedie aj odkaz na toto stanovisko.

1.2. Ciele a rozsah návrhu

4. Cieľom návrhu je modernizovať, zmeniť a doplniť existujúce znenie smernice 2005/36/ES (ďalej len „smernica o odborných kvalifikáciách“). Na dosiahnutie tohto cieľa Komisia navrhuje aj zmenu a doplnenie odkazov na ustanovenia revidovanej smernice o odborných kvalifikáciách v príslušných častiach nariadenia [...] o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „nariadenie o systéme IMI“) ⁽⁴⁾.

1.3. Dôležitosť vo vzťahu k ochrane údajov

5. Z pohľadu ochrany údajov tvoria dva kľúčové aspekty návrhu i) zavedenie systému varovaní (článok 56a) a ii) zavedenie dobrovoľnosti európskeho profesijného preukazu (články 4a, 4b, 4c, 4d a 4e) ⁽⁵⁾. Spracovanie osobných údajov sa v oboch prípadoch predpokladá prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (IMI).

⁽⁴⁾ Nariadenie o systéme IMI ešte nebolo prijaté. V novembri 2011 vydal európsky dozorný úradník pre ochranu údajov stanovisko k návrhu Komisie. Pozri http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-11-22_IMI_Opinion_SK.pdf

⁽⁵⁾ Ak nie je stanovené inak, odkazy na články v tomto návrhu sú odkazmi na ustanovenia smernice o odborných kvalifikáciách v znení návrhu Komisie.

6. Varovania sa v zásade vydávajú po prijatí rozhodnutia príslušného orgánu alebo súdu v členskom štáte, ktorým sa jednotlivcovi zakazuje vykonávať odborné činnosti na jeho území⁽¹⁾. Varovania sa môžu vydávať pre každý odborný subjekt patriaci do rozsahu pôsobnosti smernice o odborných kvalifikáciách, a to aj pre odborníkov, ktorí nepožiadali o európsky profesijný preukaz. Po vydaní sa varovania uložia do systému IMI a majú k nim prístup všetky členské štáty a Komisia.
7. Zavedenie európskeho profesijného preukazu znamená aj vytvorenie a uloženie súboru s informáciami v systéme IMI o odborníkoch, ktorí si preukaz nechali vystaviť dobrovoľne (ďalej len „súbor IMI“). K informáciám v súbore IMI majú prístup odborníci, ako aj hostiteľské a domovské členské štáty. Odborník môže kedykoľvek požiadať o vymazanie, zablokovanie alebo opravu informácií v súbore IMI.
8. Údaje o varovaniach a niektoré údaje v súbore IMI obsahujú informácie o trestných činoch alebo administratívnych sankciách a ako také vyžadujú zvýšenú ochranu podľa článku 8 ods. 5 smernice 95/46/ES a článku 10 ods. 5 nariadenia (ES) č. 45/2001. Systém varovaní môže ovplyvniť právo na ochranu údajov veľkého množstva jednotlivcov rôznych profesijných skupín vo všetkých členských štátoch vrátane zdravotníckych pracovníkov bez ohľadu na to, či vykonávajú alebo plánujú vykonávať svoje činnosti mimo svojich domovských krajín.
9. V návrhu sa tiež uvádzajú dôležité otázky týkajúce sa spôsobu vývoja systému varovaní a funkcie databázy v systéme IMI v budúcnosti. Táto horizontálna problematika je dôležitá aj pre administratívnu spoluprácu v iných oblastiach politik.

2. ANALÝZA NÁVRHU

2.1. Všeobecné poznámky

10. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta úsilie o riešenie obáv týkajúcich sa ochrany údajov, ktoré sú uvedené v návrhu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta aj skutočnosť, že v rámci administratívnej spolupráce, ktorá už prakticky ponúka množstvo záruk v oblasti ochrany údajov, sa navrhuje aj používanie existujúceho informačného systému IMI. Stále však nie sú vyriešené zásadné obavy, ktoré sa týkajú najmä systému varovaní.
11. Na riešenie týchto obáv európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa v návrhu jednoznačne uvádzali konkrétne prípady, v ktorých možno odosielať varovania, aby sa jednoznačnejšie definovali typy osobných

údajov, ktoré môžu byť uvedené vo varovaniach a aby sa ich spracovanie pri zohľadnení primeranosti a rovnováhy práv a záujmov obmedzilo na nevyhnutné minimum. Konkrétne by sa malo v návrhu:

- jednoznačne určovať, že varovania možno odosielať až po prijatí rozhodnutia príslušného orgánu alebo súdu v členskom štáte, ktorým sa jednotlivcovi zakazuje vykonávať odborné činnosti na jeho území,
- určovať, že obsah varovania nesmie obsahovať podrobné informácie o okolnostiach a dôvodoch zákazu,
- objasniť obdobie zachovávanía varovaní a obmedziť ho na nevyhnutné minimum,
- zabezpečiť, aby sa varovania odosielať iba príslušným orgánom v členských štátoch a aby tieto orgány zachovávali dôvernú príjateľnosť informácií obsiahnutých vo varovaniach, neposielali ich ďalej, ani ich nezverejňovali.

2.2. Varovania

Systémy varovaní navrhnuté Komisiou

12. V článku 56a sa zavádzajú dva, do istej miery odlišné systémy varovaní pre dve rôzne kategórie odborníkov.
- V článku 56a ods. 1 sa zavádza systém varovaní pre všeobecných a špecializovaných lekárov, zdravotné sestry, zubných lekárov, veterinárov, pôrodné asistentky, farmaceutov a niektoré ďalšie profesie. Varovania majú obsahovať „totožnosť odborníka“, ktorému vnútroštátne orgány alebo súdy „zakázali“, aj keď len dočasne, vykonávať na území daného členského štátu odborné činnosti. Varovania odosiela príslušný orgán členského štátu a sú určené príslušným orgánom všetkých ostatných členských štátov, ako aj Komisii.
 - V článku 56a ods. 2 sa stanovuje ďalší systém varovaní pre profesie, ktoré nie sú uvedené v systéme varovaní v článku 56a ods. 1 (alebo v systéme varovaní, ktorý už funguje podľa smernice 2006/123/ES)⁽²⁾. V tomto prípade sa varovania odosielať hneď, ako sa získajú „aktuálne poznatky o akomkoľvek konaní, osobitných aktoch alebo okolnostiach, ktoré sa týkajú takejto činnosti a ktoré by mohli spôsobiť vážne poškodenie zdravia alebo bezpečnosti osôb alebo životného prostredia v inom členskom štáte“. Varovania sa odosielať „ostatným členským štátom a Komisii“. V návrhu sa

⁽¹⁾ Článok 56a ods. 2 je potrebné bližšie objasniť, aby bolo jednoznačné, že sa to netýka iba varovaní podľa článku 56a ods. 1, ktorý sa vzťahuje na zdravotníckych odborníkov, ale aj na varovania podľa článku 56a ods. 2, ktorý sa vzťahuje na iných ako zdravotníckych odborníkov. Pozri odseky 24 až 27 tohto stanoviska.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).

ďalej stanovuje, že „informácie nesmú presahovať informácie nevyhnutne potrebné na identifikáciu príslušného odborníka a musia obsahovať odkaz na rozhodnutie príslušného orgánu zakazujúce tomuto odborníkovi výkon odborných činností“.

Všeobecné poznámky

13. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov berie na vedomie zavedenie obmedzeného systému varovaní na európskej úrovni, ktorý slúži na výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi o odborníkoch, ktorým bol zakázaný výkon odborných činností v členskom štáte z dôvodu dôležitého verejného záujmu, napríklad v profesiách, ktoré sa týkajú predovšetkým života, zdravia a bezpečnosti ľudí (ako aj zvierat), alebo v iných profesiách, ak je to v danej situácii odôvodnené prevenciou závažného poškodenia zdravia a bezpečnosti alebo životného prostredia.
14. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa však domnieva, že systémy varovaní musia zostať primerané.
15. V tejto súvislosti európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta zlepšenia v znení návrhu uskutočnené podľa jeho neformálnych pripomienok. Zdá sa, že cieľom týchto zlepšení, aj keď si stále vyžadujú podrobnejšie objasnenie, je obmedziť varovania len na odborníkov, ktorým bol zakázaný výkon profesií na základe rozhodnutia príslušného orgánu, a zrejme vylučujú možnosť odosielania varovaní na základe podozrení alebo sťažností na odborníka bez jednoznačných dôkazov, ktoré nemali za následok formálne rozhodnutie príslušného orgánu alebo súdu, v ktorom sa odborníkovi zakazuje výkon odborných činností. Tým sa zabezpečí právna istota a dodržanie prezumpcie nevinny.
16. Okrem odporúčania podrobnejšieho objasnenia podmienok, za ktorých možno varovania odosielať, a obsahu varovaní, hlavné ostávajúce obavy európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov súvisia s obdobím uchovávaní. Zlepšiť by sa mohli aj ustanovenia o presnosti a aktualizácii, ako aj o príjemcoch varovaní. V smernici je tiež potrebné výslovne stanoviť povinnosť zachovania dôvernosti.

Obdobia uchovávaní údajov

17. Jedna z hlavných ostávajúcich obáv, na ktoré poukazuje európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v systéme varovaní, sa týka samotnej podstaty systému varovaní. Otázkou je, či sa budú varovania podľa návrhu:
 - uchovávať v systéme IMI iba obmedzený čas ako upozornenia a budú poukazovať na mimoriadnu situáciu vyžadujúcu okamžitý zásah alebo
 - či bude systém varovaní prepojený s databázou, v ktorej sa budú ukladať údaje o varovaniach dlhší čas, čím sa

pre všetky zámery a na všetky účely vytvorí celoeurópsky čierny zoznam odborníkov vrátane zdravotníckych pracovníkov, ktorý budú môcť príslušné orgány pravidelne používať.

18. Ako sme poznamenali v stanovisku k návrhu systému IMI ⁽¹⁾, „jedna vec je používať varovanie ako nástroj označovania konkrétnych priestupkov alebo podozrení príslušným orgánom a druhá ukladať takéto varovania do databázy na dlhšie alebo dokonca neobmedzené časové obdobie“.
19. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa obáva, že v navrhovanom článku 56a ods. 5 sa toto rozhodnutie ponecháva na Komisiu, ktorá prostredníctvom delegovaných aktov rozhodne o dĺžke uchovávaní varovaní v systéme IMI. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa tieto kľúčové ustanovenia, ktoré definujú samotnú podstatu navrhovaného systému varovaní, a tým tvoria jeho základné prvky, stanovovali v znení samotnej navrhovanej smernice.
20. Z pohľadu ochrany údajov by bolo lepšie, keby sa všetky varovania zadané do systému po uplynutí vopred určeného, primerane krátkeho obdobia od odoslania varovania vymazali. Toto obdobie by malo byť dostatočne dlhé (napr. šesť mesiacov), aby mohli príslušné orgány dostať varovanie, položiť cez systém IMI dodatočné otázky a rozhodnúť, či v rámci svojich právomocí na základe získaných informácií prijmú nejaké osobitné opatrenia. Toto obdobie by však nemalo byť dlhšie, než je nevyhnutne potrebné na tento účel.
21. Ak je však dlhodobé uchovávanie jednoznačne odôvodnené, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa v návrhu aspoň požadovalo okamžité vymazanie varovania vydávajúcim orgánom, keď prestane platiť zákaz, na základe ktorého sa varovanie vydalo (napríklad v dôsledku odvolania alebo ak bol zákaz vydaný len na určitý čas). Je tiež potrebné zabrániť tomu, aby sa varovanie uchovávalo neobmedzený čas, napríklad až do odchodu do dôchodku alebo úmrtia príslušného odborníka.

Obsah varovaní podľa článku 56a ods. 1

22. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta objasnenia v návrhu, ktoré sa týkajú obsahu varovaní. Stále je však potrebné podrobnejšie objasnenie, aby sa jednoznačne zabezpečilo, že obsah varovaní podľa článku 56a ods. 1 sa výhradne obmedzuje na i) osobné údaje nevyhnutné na identifikáciu príslušného odborníka, ii) skutočnosť, že odborníkovi bol zakázaný výkon odborných činností, iii) informáciu, či je zákaz dočasný (kým sa neuskutoční odvolacie konanie) alebo trvalý, iv) informáciu, na aké obdobie sa zákaz vzťahuje a v) identitu príslušného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie (s uvedením krajiny, v ktorej sa rozhodnutie vydalo).

⁽¹⁾ Pozri odseky 57 až 59.

23. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov ďalej odporúča, aby sa v návrhu výslovne stanovovalo, že varovania nemôžu obsahovať podrobnejšie informácie o okolnostiach a dôvodoch zákazu. V tejto súvislosti európsky dozorný úradník pre ochranu údajov poznamenáva, že ak je potrebné získať ďalšie informácie, otázky možno položiť cez zvyčajný dvojstranný systém na výmenu informácií. Systém IMI možno využiť aj na poskytnutie ďalších všeobecných informácií o vnútroštátnych postupoch, ako aj na pomoc pri chápaní informácií vychádzajúcich z rôznych vnútroštátnych postupov jednotlivých krajín.

Podmienky odosielania varovaní a obsah takýchto varovaní podľa článku 56a ods. 2

24. Na zabezpečenie právnej istoty je dôležité jednoznačne objasniť podmienky odosielania varovaní podľa článku 56a ods. 2. Podľa aktuálneho znenia ide o získanie „aktuálnych poznatkov o akomkoľvek konaní, osobitných aktoch alebo okolnostiach, ktoré sa týkajú takejto činnosti a ktoré by mohli spôsobiť vážne poškodenie zdravia alebo bezpečnosti osôb alebo životného prostredia v inom členskom štáte“. Tieto ustanovenia však nie sú dostatočne jednoznačné a pri rozhodovaní, či odoslať varovanie, ponechávajú spracovateľom prípadov obrovský priestor na rozhodovanie.

25. Zo znenia „aktuálne poznatky“ tiež nie je úplne jasné, či na odoslanie varovania stačí odôvodnené podozrenie na priestupok alebo iné udalosti, alebo či je potrebné vyšetrovanie a stanovenie faktov na základe určitého administratívneho postupu.

26. V revidovanej verzii návrhu sa uvádza odkaz na rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým sa odborníkovi zakazuje výkon odborných činností. V porovnaní s predchádzajúcimi návrhmi ide o významné zlepšenie a podľa nášho názoru sa môže zdať, že ide o návrh, aby sa varovania odosieli len vtedy, ak je už zákaz činnosti pre odborníka vydaný na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

27. Znenie je však možné ešte vylepšiť, a to tak, že sa jednoznačne objasní požiadavka, aby varovanie vychádzalo z predchádzajúceho rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu, ktorým sa odborníkovi zakazuje výkon odbornej činnosti. Tým sa zabezpečí právna istota a predíde akémukoľvek nesprávnemu výkladu.

28. Tiež je potrebné vzhľadom na článok 56a ods. 1 objasniť, že obsah varovaní by sa mal výhradne obmedzovať na i) osobné údaje nevyhnutné na identifikáciu príslušného odborníka, ii) skutočnosť, že odborníkovi bol zakázaný výkon odborných činností, iii) informáciu, či je zákaz dočasný (kým sa neuskutoční odvolacie konanie) alebo

trvalý, iv) informáciu, na aké obdobie sa zákaz vzťahuje a v) identitu príslušného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie (s uvedením krajiny, v ktorej sa rozhodnutie vydalo).

Príjemcovia varovaní podľa článku 56a ods. 2

29. V článku 56a ods. 2 sa vyžaduje, aby sa varovania odosieli „ostatným členským štátom a Komisii“. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa znenie upravilo tak, že varovania sa majú odosielať „príslušným orgánom v iných príslušných členských štátoch a Komisii“. Znenie so spojením s „príslušnými orgánmi“ sa už používa v článku 56a ods. 1 v súvislosti s varovaniami podľa tohto odseku ⁽¹⁾.

Presnosť a aktualizácie

30. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov tiež odporúča, aby sa v návrhu jednoznačne stanovovalo, že príslušný orgán, ktorý uskutočňuje zadanie do systému, má pravidelne preskúmať, či sú varovania aktuálne, ako aj okamžite opravovať a sťahovať varovania, ak už nie sú informácie v nich obsiahnuté presné alebo ak potrebujú aktualizáciu. Užitočné bude aj zabezpečiť, aby sa do informácií varovania (napríklad odoslaním aktualizácie varovania) začlenila aj skutočnosť, že sa odborník voči varovaniu podľa článku 56a ods. 4 odvolal, požadoval opravu, zablokovanie varovania ⁽²⁾.

Dôvernosť, ďalšie šírenie a zverejňovanie varovaní

31. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov si uvedomuje, že zákony a postupy členských štátov v oblasti výmeny informácií o disciplinárnych konaniach alebo trestnoprávných sankciách proti zdravotníckym alebo iným odborníkom medzi príslušnými orgánmi, inými príslušnými organizáciami (napríklad nemocnicami) a širšou verejnosťou sa líšia. V niektorých krajinách sú čierne zoznamy určitých profesií verejne dostupné na internete a každý ich môže prezeráť. V iných krajinách funguje iný prístup a verejnosť môže prezeráť iba biele zoznamy, čiže zoznamy odborníkov, ktorí majú povolenie na vykonávanie odbornej praxe.

32. Kým existujú takéto rôznorodé postupy a vnútroštátne zákony, európsky dozorný úradník odporúča, aby sa v smernici všetkým príslušným orgánom stanovovala povinnosť zachovávanie dôvernosti údajov z varovaní, ktoré príslušné orgány získajú z iného členského štátu, ak sa tieto údaje nemôžu zverejniť podľa vnútroštátnych zákonov odosielajúceho členského štátu.

⁽¹⁾ Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že na rozdiel od varovaní v článku 56a ods. 1 sa odkazuje na „príslušné členské štáty“ a nie na „všetky členské štáty“.

⁽²⁾ Poznamenávame, že obmedzením obsahu varovania na minimálne nevyhnutné informácie a čo najfaktickejšie a najobjektívnejšie údaje, ako napríklad, či konkrétne rozhodnutia (napr. dočasný zákaz činnosti) prijal príslušný orgán alebo súd, sa zníži počet žiadostí o opravu, zablokovanie alebo vymazanie varovania, keďže by bolo ťažšie napadnúť presnosť týchto údajov.

2.3. Európsky profesijný preukaz

33. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že po poskytnutí neformálnych pripomienok Komisia výrazne zlepšila jednoznačnosť, právnu istotu a záruky v oblasti ochrany údajov stanovené v článku 4a návrhu.
34. Ostávajúce obavy európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov sa však týkajú článku 4e ods. 1. návrhu, v ktorom sa vyžaduje: „príslušné orgány domovského a hostiteľského členského štátu aktualizujú včas zodpovedajúci súbor s informáciami o disciplinárnom konaní alebo uložených trestnoprávných sankciách alebo akýchkoľvek iných vážnych osobitných okolnostiach, ktoré by mohli mať dôsledky na výkon činností držiteľa európskeho profesijného preukazu na základe tejto smernice“.
35. Článok 4e ods.1 dopĺňa existujúce ustanovenia v článku 56 ods. 2, ktoré už umožňujú dvojstrannú výmenu údajov za rovnakých podmienok. V existujúcom článku 56 ods. 2 sa konkrétne vyžaduje: „príslušné orgány hostiteľského a domovského členského štátu si vymieňajú informácie o disciplinárnom konaní alebo uložených trestnoprávných sankciách alebo akýchkoľvek iných vážnych osobitných okolnostiach, ktoré môžu mať vplyv na výkon činností podľa tejto smernice“.
36. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyjadril v súvislosti s týmito ustanoveniami tri zásadné obavy:

Podmienky aktualizácie súboru IMI podľa článku 4e ods. 1 a obsah týchto aktualizácií

37. Po prvé, obe tieto ustanovenia poskytujú spracovateľom prípadov pri rozhodovaní o tom, či aktualizovať súbor IMI, obrovský manévrovací priestor. Z dôvodov uvedených pri pripomienkovaní nedostatočnej jednoznačnosti podmienok, za ktorých možno podľa článku 56a ods. 2 odosielať varovania, by bolo vhodné poskytnúť lepšie objasnenie aj tu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by uvítal aspoň požiadavku, aby sa tieto aktualizácie realizovali „bez ohrozenia prezumpcie neviny“⁽¹⁾. Uspokojivejším riešením by však bolo, keby sa v smernici vyžadovalo (vzhľadom na pripomienkované varovania podľa článku 56a ods. 2), aby sa všetky aktualizácie realizovali na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu, ktorým sa zakazuje odborníkovi výkon jeho odborných činností. Tým sa zabezpečí právna istota a predíde nesprávnemu výkladu.
38. Tiež by bolo potrebné vzhľadom na varovania podľa článku 56a objasniť, že obsah aktualizácií sa obmedzuje na i) skutočnosť, že odborníkovi bol zakázaný výkon odbornej činnosti, ii) informáciu, či je zákaz dočasný (kým sa neuskutoční odvolacie konanie) alebo trvalý,

iii) informáciu, na aké obdobie sa zákaz vzťahuje a iv) identitu príslušného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie (s uvedením krajiny, v ktorej sa rozhodnutie vydalo). Je potrebné zabrániť poskytovaniu podrobnejších informácií, napríklad, či je zákaz dôsledkom usvedčenia z trestného činu alebo disciplinárneho opatrenia a aké trestné činy boli spáchané. Ak príslušný orgán tieto informácie v konkrétnom prípade požaduje, môže si ich vyžiadať prostredníctvom dvojstranného systému výmeny informácií (cez systém IMI, nie však v súbore IMI).

Obdobia uchovávaní údajov

39. Po druhé, na rozdiel od dvojstranného systému výmeny informácií podľa existujúcich ustanovení článku 56 ods. 2, v ktorom sa informácie v systéme IMI uchovávajú len šesť mesiacov po uzavretí prípadu, je súbor IMI určený na dlhodobé uchovávanie v systéme IMI. Preto je potrebné zaviesť príslušné ustanovenia, aby sa zabezpečilo, že všetky odkazy na disciplinárne konania alebo uložené trestnoprávne sankcie, ako aj iné závažné osobitné okolnosti, sa zo súboru IMI včas vymažú, keď už nebude potrebný prístup k týmto informáciám.
40. Navrhovaný odkaz na vymazanie keď sa informácie „už nevyžadujú“ je užitočný, ale podľa nášho názoru nedostatočný na zabezpečenie jednotnosti a právnej istoty. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov preto odporúča, aby sa v návrhu stanovovalo primerane krátke obdobie na uchovávanie vymieňaných informácií. Z dôvodov, ktoré už boli vysvetlené, by pri pripomienkovaní období uchovávaní varovaní bolo lepšie, keby sa tieto informácie uchovávali v systéme IMI iba nevyhnutný čas, ktorý potrebuje prijímajúci orgán na prijatie potrebných krokov (napríklad šesť mesiacov na vykonanie vyšetrovania alebo presadenia práva).
41. Ak však zákonodarcovia zvolia „dlhodobé“ uchovávanie zákazu v súbore IMI, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa v návrhu jednoznačne požadovalo zo strany vydávajúceho orgánu aspoň vymazanie odkazu na zákaz, ak už zákaz neplatí (napríklad v dôsledku odvolania alebo ak bol zákaz vydaný len na určitý čas).

2.4. Z dlhodobého hľadiska

42. Z dlhodobého hľadiska a keď sa rozšíri používanie profesijných preukazov a systému IMI (to sa môže stať v prípade všetkých alebo niektorých regulovaných profesií, na ktoré sa vzťahuje systém varovaní), európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby Komisia preskúmala potrebnosť systémov varovania podľa článku 56a a ich nahradenie obmedzenejšími, čiže z hľadiska ochrany údajov, menej rušivými, systémami. Potom bude, povedzme, možné zvážiť, či sa namiesto varovaní, ktoré sa majú odoslať všetkým členským štátom, neobmedzí výmena informácií na príslušné orgány v domovských a hosťovských členských štátoch, ktoré majú prístup k profesijnému preukazu a k súboru IMI príslušného odborníka.

⁽¹⁾ Podobné odkazy na prezumpciu neviny sa už nachádzajú v článku 10 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (Ú. v. EÚ L 88, 4.4.2011, s. 45).

2.5. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov týkajúce sa delegovaných aktov

43. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov nakoniec odporúča, aby sa pred prijatím delegovaných aktov uvedených v článku 56a ods. 5 a ostatných delegovaných aktov prijímaných podľa článku 58, ktoré môžu ovplyvniť ochranu údajov, uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a pracovnou skupinou podľa článku 29, v ktorej sú zastúpené aj vnútroštátne orgány pre ochranu údajov. Pred týmito konzultáciami je potrebné vykonať hodnotenie vplyvu.⁽¹⁾

3. ZÁVERY

44. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov berie na vedomie zavedenie obmedzeného systému varovaní na európskej úrovni, ktorý slúži na výmenu informácií o odborníkoch so zákazom vykonávania odborných činností v členskom štáte, ak je to odôvodnené dôležitým verejným záujmom.

45. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa však domnieva, že systémy varovaní musia zostať primerané.

46. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča najmä:

- aby sa v návrhu jednoznačne uvádzali konkrétne prípady, v ktorých možno odosielať varovania, aby sa jednoznačnejšie definovali typy osobných údajov, ktoré môžu byť uvedené vo varovaniach a aby sa ich spracovanie pri zohľadnení proporcionality a rovnováhy práv a záujmov obmedzilo na nevyhnutné minimum,
- aby sa v tomto zmysle v návrhu jednoznačne stanovovalo, že varovania možno odosielať až po prijatí rozhodnutia príslušného orgánu alebo súdu v členskom štáte, ktorým sa jednotlivcovi zakazuje vykonávať odborné činnosti na jeho území,
- aby sa určilo, že obsah varovania nesmie obsahovať podrobné informácie o okolnostiach a dôvodoch zákazu,

— aby sa objasnilo obdobie trvania varovaní a obmedzilo na nevyhnutné minimum,

— aby sa zabezpečilo, že varovania sa budú odosielať iba príslušným orgánom v členských štátoch a že tieto orgány zachovávajú dôvernosť prijatých informácií, nebudú ich posielat ďalej, ani ich zverejňovať, ak sa nezverejnia podľa zákonov odosielajúceho členského štátu.

47. Vzhľadom na európsky profesijný preukaz a súvisiaci súbor IMI európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa podrobnejšie objasnili podmienky, za ktorých sa musia do súboru začleniť informácie o príslušných disciplinárnych konaniach alebo trestnoprávných sankciách alebo obsah informácií, ktoré sa majú začleniť, a odporúča tiež jednoznačné obmedzenie období uchovávaní.

48. Z dlhodobého hľadiska, pokiaľ sa rozšíri používanie profesijných preukazov a systému IMI a keď to nastane, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov tiež odporúča, aby Komisia preskúmala potrebnosť systémov varovania podľa článku 56a a ich nahradenie viac obmedzenými, čiže z hľadiska ochrany údajov, menej rušivými systémami.

49. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov nakoniec odporúča, aby sa pred prijatím delegovaných aktov uvedených v článku 56a ods. 5 a ostatných delegovaných aktov prijímaných podľa článku 58, ktoré môžu ovplyvniť ochranu údajov, uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a pracovnou skupinou podľa článku 29, v ktorej sú zastúpené aj vnútroštátne orgány pre ochranu údajov. Pred týmito konzultáciami je potrebné vykonať hodnotenie vplyvu.

V Bruseli 8. marca 2012

Giovanni BUTTARELLI
Asistent európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov

⁽¹⁾ Pozri tiež stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia o systéme IMI, odseky 29 až 32.